

28-794/16

Ref. 21 PŽ-1420/2017-3

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11
10000 Zagreb

TRGOVAČKI SUD U ZADRU
Primljeno neposredno – prišlo ~~pošte~~ (obično – preporučeno)
08.05. 2017. god. u 3 primjeraka sa
prilogom i _____ rubrike.
Pismeno stiglo posredstvom _____ s _____ i _____
Predano na poštu preporučeno dana 05.05.
2017. god.
Plaćena pristojba _____
Nedostaje pristojba _____
TRGOVAČKI SUD U ZADRU
Primljene vrijednosti (novac, pristojbe i sl.) _____

Potpis djelatnika:

Vraćamo presliku spisa poslovni broj St-794/16 zajedno s 3 otpravka drugostupanjske odluke poslovni broj PŽ-1420/2017-2 od 6. travnja 2017., na daljnje postupanje.

Zagreb, 3. svibnja 2017.

Za točnost otpravka- ovlašteni službenik

Brankica Čurman

28-79 h/15

Ref. 21 PŽ-1420/2017-2

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

TRGOVAČKI SUD U ZADRU

08-05-2017

PRIMLJENO

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Zubović, predsjednice vijeća, Branke Vučaj, sutkinje izvjestiteljice i Nevenke Marković, članice vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom GORTAN-ZADAR d.o.o. u stečaju, OIB 72185476666, Zadar, Andrije Hebranga 3, kojeg zastupa stečajna upraviteljica Iva Petanjek, Zagreb, odlučujući o žalbi stečajnog vjerovnika OTP BANKA HRVATSKA d.d., OIB 52508873833, Zadar, Ulica Domovinskog rata 3, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici iz Odvjetničkog društva Šiško i partneri j.t.d., Split, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/16-57 od 13. veljače 2017., u sjednici vijeća održanoj 6. travnja 2017.

riješio je

I. Uvažava se žalba stečajnog vjerovnika OTP BANKA HRVATSKA d.d., OIB 52508873833, Zadar, Ulica Domovinskog rata 3, ukida rješenje Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/16-57 od 13. veljače 2017. bez potrebe vraćanja predmeta na ponovan postupak.

II. Odbacuje se kao nedopušten zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 156.250,00 kn.

Obrazloženje

Pobijanim je rješenjem odbačena prijava tražbine stečajnog vjerovnika, označenog u izreci ovog rješenja, u iznosu od 35.627.676,59 kn.

Protiv tog je rješenja žalbu podnio navedeni stečajni vjerovnik, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, sa žalbenim prijedlogom pobijano rješenje ukinuti uz donošenje odluke u korist žalitelja kojom će stečajni vjerovnik imati utvrđenu tražbinu i za iznos od 35.627.676,59 kn, uz zahtjev za naknadu troška sastava žalbe u iznosu od 156.250,00 kn.

Žalba je osnovana.

Prvostupanjsko je rješenje ispitano sukladno članku 365. stavak 2. u vezi s člankom 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11-pročišćeni tekst i 25/13) u vezi s člankom 10. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15).

Pobijano rješenje sud je donio po službenoj dužnosti na temelju članka 11. stavak 3. Stečajnog zakona. Sud je odluku o odbačaju prijave tražbine donio na temelju utvrđenja da

vjerovnik OTP BANKA HRVATSKA d.d., Zadar (dalje: vjerovnik), nije osobni vjerovnik stečajnog dužnika GORTAN-ZADAR d.o.o. u stečaju, Zadar (dalje: stečajni dužnik).

Iz preslike dijela spisa dostavljene žalbenom sudu razvidno je da je vjerovnik Ugovorom o dugoročnom kreditu broj 071113263104 od 23. studenog 2007. (dalje: Ugovor), odobrio trgovačkom društvu GORTAN-NEKRETNINE d.o.o., Zadar kao korisniku kredita, kredit u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 6.747.870,31 EUR. Iz ugovora je razvidno, u sažetku, da stečajni dužnik nije bio korisnik kredita, već jamac-platac koji se tim Ugovorom obvezao da preuzima i odgovara za sve obveze korisnika kredita preuzete tim Ugovorom, neograničeno i solidarno, cjelokupnom svojom imovinom uz trajanje obveze na neodređeno vrijeme, sve do potpunog namirenja tražbine stečajnog vjerovnika prema Ugovoru (članak 7.3. do 7.8. Ugovora).

Vjerovnik je svoju tražbinu prema stečajnom dužniku, koja je na dan otvaranja stečajnog postupka iznosila 35.627.676,59 kn, prijavio u stečajnom postupku koji je nad stečajnim dužnikom otvoren rješenjem prvostupanskog suda poslovni broj St-794/16-14 (u obrazloženju pogrešno označen kao St-749/16-14) od 18. listopada 2016.

Na ispitnom ročištu održanom 18. siječnja 2017., nakon što je stečajna upraviteljica priznala tražbinu vjerovnika u iznosu od 35.627.676,59 kn kao tražbinu drugog višeg isplatnog reda - uvjetna tražbina, nakon utvrđenja da nazočni vjerovnici ne osporavaju priznate tražbine, sud je utvrdio tražbinu vjerovnika drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 35.627.676,59 kn.

Nakon toga je sud, pozvavši se na odredbu članka 11. stavak 3. Stečajnog zakona, po službenoj dužnosti utvrdio činjenice iz kojih je zaključio da vjerovnik nije stečajni vjerovnik stečajnog dužnika u odnosu na prijavljenu tražbinu u iznosu od 35.627.676,59 kn, slijedom čega nije bio ovlašten na podnošenje prijave tražbine u iznosu od 35.627.676,59 kn.

Članak 11. Stečajnog zakona u sedam stavaka sadrži načela (predstečajnog i stečajnog) postupka, dakle, smjernice za interpretaciju pravnih pravila. Stavkom 3. članka 11. Stečajnog zakona propisano je: „Sud po službenoj dužnosti utvrđuje sve činjenice koje su važne za predstečajni i stečajni postupak te radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze.“

Činjenica čije utvrđenje po službenoj dužnosti sud temelji na toj zakonskoj odredbi je činjenica da je potraživanje vjerovnika prema stečajnom dužniku u iznosu od 35.627.676,59 kn prijavljeno s osnove ugovora o jamstvu kojim je stečajni dužnik jamčio vjerovniku za ispunjenje obveze treće osobe. Stoga je sud ocijenio, u sažetku, da time što se stečajni dužnik obvezao vjerovniku kao jamac-platac, nije postao osobni vjerovnikov dužnik, slijedom čega da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 137. stavak 1. Stečajnog zakona.

Na temelju takvog činjeničnog utvrđenja i zauzetog pravnog stajališta, sud je pobijanim rješenjem odbacio vjerovnikovu prijavu potraživanja prema stečajnom dužniku u iznosu od 35.627.676,59 kn.

Prema članku 137. stavak 1. i 2. navedenog Zakona, stečajni vjerovnici su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka imaju koju imovinskopравnu

tražbinu prema njemu te se stečajni vjerovnici, prema svojim tražbinama, razvrstavaju u isplatne redove.

Prijava tražbine stečajnih vjerovnika podnosi se stečajnom upravitelju na propisanom obrascu u dva primjerka (članak 257. Stečajnog zakona), a stečajni upravitelj sastavlja tablicu prijavljenih tražbina s podacima navedenim u članku 257. navedenog Zakona (članak 259.).

Prijavljene se tražbine ispituju na ispitnom ročištu prema svojim iznosima i redu, a stečajni upravitelj dužan je na ispitnom ročištu određeno se očitovati priznaje li ili osporava svaku prijavljenu tražbinu (članak 260.).

Tablicu ispitanih tražbina sastavlja sud i u tablicu za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu odnosno tko je tražbinu osporio. Sud na temelju te tablice donosi rješenje kojim odlučuje o tome u kojem su iznosu i u kojem isplatnom redu utvrđene odnosno osporene pojedine tražbine, te odlučuje o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja odnosno osporavanja tražbine.

Ispitno ročište je ročište vjerovnika na kojem se ispituju prijavljene tražbine te se izvan ročišta tražbine ne mogu ispitivati niti osporavati, niti osporavatelj može odustati od osporavanja. Na ispitnom ročištu održanom 18. siječnja 2017. sud je utvrdio tražbinu vjerovnika drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 35.627.676,59 kn sukladno članku 263. Stečajnog zakona, prema kojem se tražbina smatra utvrđenom ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj i ne ospori stečajni vjerovnik.

Polazeći od toga da je stečaj zakonom određen postupak koji se provodi nad imovinom dužnika radi namirenja vjerovnika, slijedom naprijed navedenih, predmetno relevantnih, odredaba Stečajnog zakona, donoseći izvan i nakon ispitnog ročišta (na kojem je predmetnu vjerovnikovu tražbinu priznao stečajni upravitelj i nije osporio stečajni vjerovnik) predmetno rješenje o odbačaju prijave te vjerovnikove tražbine, koja je na ispitnom ročištu utvrđena, sud je postupio nezakonito, izvan svojih ovlasti.

Uz to, stečajni sudac ne može u stečajnom postupku, kao izvanparničnom postupku, ocjenjivati osnovanost prijavljene tražbine, a što sud upravo čini razlozima sadržanim u obrazloženju pobijanog rješenja koji bi trebali opravdati odluku o odbačaju prijave. Pritom, pogrešno je pravno stajalište suda da vjerovnik nije osobni vjerovnik stečajnog dužnika u odnosu na prijavljenu tražbinu u iznosu od 35.627.676,59 kn. Iz odredbe članka 137. stavak 1. Stečajnog zakona proizlazi da tražbina stečajnog vjerovnika prema stečajnom dužniku mora biti imovinskoppravna, mora nastati prije otvaranje stečajnog postupka, dužnik za nju mora osobno odgovarati i to (premda se to u navedenoj zakonskoj odredbi izrijeком ne navodi) cjelokupnom svojom imovinom.

U konkretnom slučaju stečajni dužnik osobno odgovara za imovinsko-pravnu tražbinu vjerovnika s osnove ugovora o jamstvu (predmetnim Ugovorom se stečajni dužnik kao jamac-platac obvezao ispuniti vjerovniku novčanu obvezu korisnika kredita) i to cjelokupnom svojom imovinom. Nezavisno od toga što je stečajni dužnik jamčio vjerovniku za ispunjenje novčane obveze treće osobe, ugovorom o jamstvu se on osobno kao jamac-platac obvezao ispuniti tu obvezu vjerovniku. Dakle, stečajni dužnik je osobni dužnik vjerovnika i to na temelju ugovora o jamstvu kojim se obvezao ispuniti vjerovniku imovinskoppravnu (novčanu)

obvezu proizašlu iz ugovora o jamstvu. Premda u konkretnom predmetu, nije otvoren stečaj nad glavnim dužnikom, već nad jamcem, žalbeni sud tumačenjem a minori ad maius zakonske odredbe članka 114. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08 i 78/15), prema kojoj je u slučaju stečaja glavnog dužnika vjerovnik dužan prijaviti svoju tražbinu u stečaj, smatra da vjerovnik mora prijaviti svoju tražbinu i u slučaju stečaja nad jamcem. Konačno, upravo stoga što je stečajni dužnik jamac-platac, radi se o solidarnom jamstvu njega i glavnog dužnika, vjerovnik može zahtijevati ispunjenje obveze ili od jamca platca ili od glavnog dužnika ili od obojice istodobno.

Pri iznošenju navedenog pravnog stajališta, sud se pozvao na jednako stajalište sudske prakse sadržano u presudi ovog žalbenog suda poslovni broj PŽ-1763/06-3 od 20. prosinca 2006. Glede pozivanja suda na stajalište sadržano u navedenoj presudi, ističe se sljedeće: u predmetu iz 2006. godine odnos između stranaka temeljio se na ugovoru o zalogu kojim je jedna ugovorna stranka (zalagodavac) dopustila da se na dijelu njene imovine osnuje založno pravo u korist druge osobe (vjerovnika-zalogoprimca). Naime, u tom predmetu zalagodavac-stečajni dužnik je radi naplate vjerovnikove tražbine prema trećoj osobi dopustio da se na dijelu njegove imovine zasnuje založno pravo te stoga vjerovnik od zalagodavca ne može zahtijevati ispunjenje obveze treće osobe, već samo trpljenje namirenja založnog vjerovnika iz prodaje založene stvari. Upravo zbog navedenog, u tom parničnom predmetu vjerovnik novčane tražbine prema trećoj osobi nije bio i osobni vjerovnik stečajnog dužnika u smislu odredbe članka 137. stavak 1. Stečajnog zakona, budući da nije imao imovinsko-pravnu tražbinu prema stečajnom dužniku, već je odgovornost za obveze drugog bila ograničena na predmete - nekretnine dane u zalog (stvarnopravna odgovornost).

Slijedom navedenih razloga, budući da žalitelj ulazi u kategoriju stečajnih vjerovnika te ostvaruje svoja prava prijavom tražbine u stečaju, donoseći pobijano rješenje o odbačaju te prijave sud je donio nezakonitu odluku koju vjerovnik osnovano osporava žalbom pa je to rješenje valjalo ukinuti u povodu žalbe, bez potrebe vraćanja predmeta na ponovan postupak, budući da je žaliteljeva tražbina u iznosu od 35.627.676,59 kn na ispitnom ročištu utvrđena pa tu tražbinu prema svom iznosu i svom redu valja unijeti u tablicu ispitanih tražbina te u rješenje o utvrđenim (i osporenim) tražbinama.

Stoga je, na temelju članka 380. točka 3. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 10. Stečajnog zakona, riješeno kao u točki I. izreke drugostupanjskog rješenja.

U odnosu na troškove žalbenog postupka u iznosu od 156.250,00 kn žalbeni sud ukazuje da troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u stečajnom postupku ulaze u tražbine nižih isplatnih redova (članak 139. stavak 1. točka 2. Stečajnog zakona) koje se prijavljuju samo na poseban poziv suda (članak 257. stavak 5. Stečajnog zakona). Stoga takav zahtjev žalitelja nije dopušten te je riješeno kao u točki II. izreke drugostupanjskog rješenja.

U Zagrebu 6. travnja 2017.

Za točnost otpredavka
ovlašteni službenik

U. Z. B. Vragović
BRANKICA CURMAN

PREDSJEDNICA VIJEĆA
DUBRAVKA ZUBOVIĆ, v.r.